

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József királyi herceg-utca 1. (Bika-bérház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRTI ÚJSÁG

Előfizetési ár: havonta 12.50 pengő, negyedévre 37.50 pengő. Egyes szám ára hétköznap 60, vasárnap 90 fillér.

A batyuzás

Mostanában sok szó esik az agyvevezett „batyuzás”-ról. Egyes közigazgatási hatóságok megtiltották, hogy területükről kézipodgyásként elszállítsanak a fővárosiak élelmiszert. Ezt a tilalmat a közellátásügyi miniszter méltánytalannak tartja, mert ha — úgy mond — Budapest lakossága jó volt arra, hogy a vidék tizezrekre menő menekültjeit befogadja és élelmezze, most a főváros lakossága inségében joggal várhatja a viszonzást.

Abban igazság van, hogy a vendégszeretetet viszonzni illik magyar szívről és lélekről. Ebben a vonatkozásban eddig is sok történt. Utálhatunk a közellátásügyi miniszter minapi nyilatkozatára, melyben hangzott, hogy a vidék több ezer vagonra tevő élelmiszermennyiséget adott a fővárosnak hálából, de ezenkívül több tizezre megy azoknak a budapestieknek száma, kik most a budapesti inséges napokban a vidéken helyezkedtek el, hol jobb élelmezést találnak.

Távolról sem lehet szó tehát a rideg elzárkózás gondolatról. A batyuzás ellen sem lehet kifogást emelni, de ennek a beszerzési rendszernek néhány kinövését le kell nyesegetni és káros kinövéseit megakadályozni.

Elsősorban a batyuzást olyan moderben kell tartani, hogy ne legyen árfehlaját követelménye. Mert mit látunk Debreczenben? Két hónap alatt, jórésben a batyuzás következtében az élelmiszerárak két-háromszorosára, sőt ötszörösére emelkedtek. Persze feketén.

Meg kell határozni, meddig terjedhet a batyuzás fogalma, milyen mennyiséget vihet magával egy személy. Sok esetben előfordul, hogy a „bakuból” kocsit, vagy éppen autórakományt lesz, mert egyesek megtalálják a módját, mint a példák mutatják, hogy autókhoz jussanak és azon szállítanak vidéken felvásárolt élelmiszert a fővárosba. Ez rendben volna, ha az így történő élelmiszert szállítástól az üzérkedés kizártnék, de különösen rendben volna akkor, ha viszonyossági állapot jönné létre a vidék és a főváros között. Ha élelmiszerekért iparellátásokat kapna a vidék. Azok az autók, melyek élelmiszereket szállítanak a fővárosba, visszatérőben ipari és egyéb ott található cikkek hoznának vidékre. Egyes árucikkekben még mindig található elegendő mennyiség a fővárosban. Hogy csak a magunk szakmájában maradjunk, Budapestben meglehetősen bőségben található papír és festék, viszont a vidéken, különösen Debreczenben rendkívül nagy hiány van nyomópapírban, elsősorban újságpapírban. Egyik debreceni napilap már drága famentes papíron jelenik meg és tudunkkal még a hivatalos lapnak a megjelentetése is nagy nehézséggel jár a papírhány miatt. Hogy milyen fontossága van a sajtónak a mai demokratikus átalakulás idején, azt nem kell különösebben hangsúlyozni. Már pedig éppen Debreczenben, a kormány jelenlegi székhelyén az a veszély fenyeget, hogy az újságok megjelenése forog kockán papírhány miatt. Ugyanakkor tudunkkal Budapestten több ezer vagon papír van és ezenkívül dolgozik a diósgyőri és a csepeli papírgyár is.

A szovjet kormány felmondta a szovjet-török szerződést Molotov külügyi népbiztos kijelentette, hogy a szerződés komoly módosításra szorul

Moszkva, március 22. (MTI) Molotovnak, a Szovjet-Unió külügyi népbiztosának közleménye értelmében az 1925. december 17-én megkötött szovjet-török barátsági és semlegességi egyezmény határideje lejárt, így Molotov, a Szovjet-Unió külügyi népbiztos március 19-én a szovjet kormány nevében kijelentette Törökország szovjetunióbeli nagykövetének, hogy felmondja a szovjet-török szerződést az ahhoz csatolt valamennyi jegyzőkönyvvel együtt.

Molotov nyilatkozatában kijelenti, bár a szovjet kormány a Szovjet-Unió és Törökország közötti barátság szempontjából elismeri az 1925. december 17-én megkötött szerződés fontosságát, mégis szükségesnek tartja megállapítani azt, hogy ama nagy változások következtében, amelyek a második világháború óta végbementek, a szerződés többé nem felel meg az új helyzetnek és komoly módosításra szorul. Moszkva, március 22. (MTI) Az »Izvesztija« a következőket

írja a szovjet-török barátsági és semlegességi szerződés felmondásáról: A Szovjet-Unió és Törökország közötti barátsági és semlegességi szerződésen csaknem 20 év óta nem történtek olyan módosítások, amelyek a fejlődő élet követelményeinek megfelelőek volna. Már pedig ez alatt a húsz év alatt, de különösen a Hitler-Németország ellen jelenleg folyó háború idején az egész nemzetközi helyzetben mélyreható változások történtek. A két

országnak természetesen nem érdeke, hogy teljesen más viszonyok között kötött szerződést ebben a formában érvényben hagyja, de ez a nemzetközi élet eredményes fejlődésének érdekében sem szolgálna akkor, amikor Németország szeptemberének élelme után a demokratikus országokat már az foglalkoztatja, hogy miként fektessék le a tartós béke alapjait valamennyi nagy és kis békeszerető nép között.

15.000 tonna liszt, 3.000 tonna hús és 2.000 tonna cukor érkezik Magyarországra a Szovjetunió segítségével

Az élelmiszerek szállítása már megkezdődött

A Szövetséges Ellenőrző Bizottság politikai tanácsadója, G. M. Puskin követ ur levélváltás útján közölte Gyöngyösi János magyar külügyminiszterrel, hogy a Szovjetunió az ideiglenes magyar nemzeti kormány kérésére ellátási segélyt bocsát Budapest város és más magyar ipari központok lakosságának rendelkezésére. A Puskin úr által átnyújtott jegyzékben azt közli, hogy a szovjet kormány kölcsönképpen átad az ideiglenes magyar kor-

mánynak a megjelölt célokra 15 ezer tonna kenyérgabonát, 3 ezer tonna húst és 2 ezer tonna cukrot. Gyöngyösi János külügyminiszter a magyar kormány és egyúttal Budapest és a többi ipari központ lakosságának nevében hála-ját fejezte ki a Szovjetunió kormányára iránt ezért a segélyért. Az élelmiszerek szállítása és a magyar kormány budapesti képviselője részére való átadása már megkezdődött.

ezzel kapcsolatban az intézkedéseket. DEBRECEN IS KAP A 2000 TONNA CUKORBÓL — A Szovjetuniótól kapott 20 ezer tonna élelmiszerekből — folytatta nyilatkozatát Faragho Gábor közellátásügyi miniszter — 18.000 tonna tehát kizárólag Budapest, Borsod és Salgótarján inségesei. Kivételt képez a 2000 tonna cukor, melyből az egész ország területére juttatunk. Ebből minden közellátási kormánybiztos területére küldünk bizonyos mennyiséget, hogy azt a szoptatós anyák, gyermekek és kórházak részére juttassák. Külön gondoltam a cukorellátás szempontjából

honvédségünk szükségletére. Már a rendelkezések kimentek a kormánybiztosoknak, hogy az érkező cukorküldemények számára megfelelő raktárhelyiségekről gondoskodjanak és az elosztást úgy készítsék elő, hogy igazságosan csak azok kapjanak a cukorból, akik arra a legilletékesebbek: a szoptató és terhes anyák, csecsemők, gyermekek, kórházak. — Végül a legösszetettebb hála és köszönet hangján kell megemlékeznem arról a segítő kézről, ami a Szovjetunió felénk nyújtott — fejezte be nyilatkozatát Faragho Gábor miniszter. K. I.

Beszélgetés Faragho közellátásügyi miniszterrel

A „Debreczen” munkatársa értesülve arról, hogy a Szovjetunió 20.000 tonna élelmiszert bocsát a közellátásügyi miniszterium útján Magyarországra rendelkezésére, felkereste Faragho Gábor közellátásügyi minisztert

— Befezett tény — mondotta Faragho miniszter —, hogy kérésünkre a Szovjetunió 15.000 tonna lisztet, 3000 tonna húst és 2000 tonna cukrot küld Magyarországra és pedig a lehető legrövidebb időn belül. Ezeknek az élelmiszereknek szállítása március 23-án már meg is kezdődött. A kapott élelem szétosztását úgy mennyiség, mint időrend tekintetében a közellátásügyi miniszteriumra bízta a vörös hadsereg, melynek felügyelete alatt, szovjet katonák kíséretével, tehát százszázalékos bizonyossággal fognak azok megérkezni az általam benyújtott tervezet alapján. Oda, abban az időben és olyan mennyiségben küldik ezeket az élelmiszert szállító vago-

nokat, amint azt a közellátásügyi miniszterium a felmerült szükség alapján kijelölte.

BUDAPEST, BORSOD ÉS SALGÓTARJÁN ÉHEZŐKNEK SEGÍTSÉG MEGY

— A miniszter úr hova irányítja az elsősorban az élelmiszert szállítványokat? — kérdeztük. — Elsősorban Budapest éhezőknek, azután a salgótarjáni bányavidék és a borsodi ipartelepek nélküli részére, időrendben azonban egyszerre, már március hó 23-tól mennek ezek a szállítványok mindhárom helyre.

— Csak erre a három helyre küldünk a liszt- és hússzállítványból Husból az első vagoncsoportok nyershúsként érkeznek, a többi lábon, élő állatokat és a többi rendelkezésre a Szovjetunió. Értésülesem alapján úgy hiszem, Budapestben a hűtőházak rendbehozására már meg is teszik

Ha illetékes körök — igen helyesen — súlyt helyeznek Budapest népének jobb élelmezésére, ugyanakkor tekintetbe kellene venni a vidék szükségleteit az iparellátással való ellátásra. A kettőt össze lehet kapcsolni. Azok az autók és járművek, melyek élelmiszerekkel Pestre mennek, visszatérőben hozzanak vidékre a nélkülözött iparellátásokból meg-

felelő mennyiséget. Az itteni papírhányon is ilyenformán lehetne segíteni. — Lehetetlen, hogy az ideiglenes magyar főváros egy szép napon újság nélkül maradjon és lehetetlen az is, hogy köz-hivatalok nyomtatvány szükségletüket ne tudják fedezni és még a hivatalos lap megjelenése is kérdésessé válnék. A papirellátás rendezése látszó-

Károlyi Mihályt hazahívták

A Nemzeti Bizottság ülésén Varga Gábor a következő javaslatot terjesztette elő:

A Nemzeti Bizottság örömmel üdvözli Budapest Nemzeti Bizottságát abból az alkalomból, hogy Károlyi Mihályt, a magyar népközfarság volt elnökét, a főváros törvényhatósági bizottságának tagjává megválasztotta és őt a nemzetgyűlésbe is képviselőül beküldeni szándékozik. Debrecen Nemzeti Bizottsága óhajlja, hogy a száműzött nagy magyar államférfiút mielőbb magyar

földön üdvözölhesse. Az indítvány egyhangúlag elfogadták. Juhász Nagy Sándor hozzáfűzte, hogy Károlyi Mihálynak ez a megválasztása, mely a hazahívással egyenlő jelentőségű, az összes politikai pártokkal való megegyezés alapján történt.

Német békekisérletek

Moszkva, március 22. (MTI) A nemzetközi életben a múlt héten teljesen megtelt békekisérletekkel. A békehíresztelések szerzői Ribbentrop és Göbbels voltak.

Ezzel kapcsolatban emlékeztünk arra, hogy az 1941-beli Hess kudarcot vallott angliai küldetése után a német fasizta propaganda több ízben bocsátott fel ilyen politikai próbálkozásokat. Ez csak újabb tanujel Németország katonai helyzetére.

Amerikai tankhaderők átvágtak Ludwigshafen vegyipari városon és elérték a Rajnát, a németek tömegesen teszik le a fegyvert

A szovjet csapatok további sikeres harcai Németországban

London, március 22. (MTI) Az amerikai tankhaderők átvágtak Ludwigshafen fontos vegyipari városon és elérték a Rajnát. Tegnap 20 km-es előretörés után, amikor a szövetségesek elérték a Rajnát, akkor látták, hogy a németek felrobbantották a Ludwigshafen-Mannheim közötti nagy Rajna-hídat.

Az amerikaiak gyors ütemben hatolnak előre Worms felől és heves utcai harcokban megölik a németek ellenállását.

Kaiserlauternről délre, amely már szövetséges kezén van, valamint a neustadli 3. amerikai hadsereg kötelekei gyors ütemben közelednek az előretörő 7. amerikai hadsereg csapataihoz.

A 7. hadsereg elfoglalta Homburgot. Ez a két hadsereg egyébként már több helyen csatlakozott egymáshoz és együttes erővel lerobbanják az utolsó német állásokat a Rajnától nyugatra. Egyik város a másik után esik el.

A 5. hadsereg egymaga 30.000 foglyot ejtett és 20.000 szövetséges állampolgárt szabadított ki a német kényszermunkatáborokból.

A háború eddigi leghatalmasabb és leggyorsabb szövetséges győzelme bontakozik ki. Az amerikaiak most felzárkóznak a Szig-folyó partjához. A front szakai végéről nem adtak ki semmiféle jelentést. Itt hajnal óta hatalmas tüzfűggyönt zúdítanak a szövetséges ágyúk a Rajna keleti partján levő német állásokra. Az egyik haditudósító közli, hogy a 3. hadsereg március eleje óta 13.500 km² területet szállt meg és 1200 helységet foglalt el. A Rajna nyugati partján mindenfelé összerombolt városok és falvak kerülnek el. Az országukat mentén a fegyvertelített jeltű fehér zászlók hever-

nek szanaszét az autórönsök és kiégett füstölő romjai között. A német hadifoglyok végtelen áradata ömlik a gyűjtőhelyek felé.

Tegnap délután — írja az egyik haditudósító — sok magasrangú német tisztet láttam. A földön ülve várták, hogy elindítsák őket a gyűjtőtáborok felé.

A szovjet csapatok sikeres harcai

Légítámadás Veszprém ellen

Moszkva, március 22. (MTI) A Szovjet Tudósító Iroda március 21-i hadműveleti jelentése: Csapatunk folytatták Kelet-Poroszországban a bekerített német csapatok megsemmisítésére irányuló harcukat és ennek során elfoglaltak számos helységet. Kiegészítő adatok szerint Braunsberg város elfoglalásánál csapatunk a következő hadi-

A német tisztek kijelentették: a játszma véget ért. Egyik csoportban a tisztek nagyrésze legjobb ruháját viselte és kőzításként vitt magával. Az egész valahogyan azt a benyomást keltette, hogy már jó ideje várnak arra az alkalomra, amikor megadhatják magukat.

zszakmányt ejtettek: 204 harcokosi, 2500 páncélozott csapat-szállító gépkocsi, 109 aknavető, 204 géppuska, 1050 gépkocsi, 5 mozdony, 633 vasúti kocsi, azonkívül számos élelmiszer- és hadianyagraktár került csapatunk kezére. Csapatunk folytatták Danzig irányában előretörésüket és elfoglaltak számos helységet. Már-

cius 20-án ebben a körzetben 600-nál több német katonát és tisztet ejtettek foglyul.

Breslau körzetében a harcok tovább folytak a bekerített ellenség megsemmisítésére.

Március 20-án csapatunk az egész arcvonalon megrongáltak, vagy megsemmisítettek 176 német harcokosit és rohamlöveget. Légi harcokban és légelhárító ágyúink tüzeben leléptük az ellenség 69 repülőgépét.

Március 20-ra virradó éjjel nehézbombavető repülőgépeink légi támadást intéztek Veszprém vasúti csomópont ellen. A bombázott vasúti csomópont területén több helyen robbanásoktól kísért tűz keletkezett.

Március 19-én balti flottánk légi ereje Pilau közelében elszállított két — egyenként 5—6000 tonna ürtartalmú — szállítóhajót.

A Független Kisgazda Párt vasárnapi nagygyűlésének programja

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt vasárnap délelőtt 10 órakor az Arany Bika szálló dísztermében tartja országos nagygyűlését, mely iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg mind a város, mind a Tiszántúl polgári körében. — A nagyszabásúnak ígérkező gyűlés részletes programját az alábbiakban közöljük:

1. A párt helyi és vidéki szervezetének tagjai vasárnap reggel 9 órakor gyűlekeznek a Kollégium előtti Emlékkertben.
2. Fél tíz órakor együttes felvonulás az Arany Bika dísztermébe.

- Himnusz.
- Óry István főispán, a helyi szervezet elnöke megnyitja a nagygyűlést.
- Tildy Zoltán országos pártelnök kifejtja a párt programját.
- Varga Béla alelnök, a párt polgári tagozatának országos elnöke a párt multját ismerteti.
- Nagy Ferenc országos főtisztár a földreformról szól.
- Óry István, a debreceni szervezet elnöke, bezárja a nagygyűlést.
- Szózat. Közreműködik a Kosuth Dalkör és a MÁV Egyetértés énekkara.

Mit vittek el a városból elmenekült városi tisztviselők a közbayagonból?

Szabó Kálmán polgármester hivatalba lépése után egyik legfontosabb kötelességének tartotta, hogy számbavegye azokat a városi értékeket, pénzeket, állatokat, járműveket, felszerelési tárgyakat, anyagokat, élelmiszeri dolgokat, árukat, amelyeket a múlt év október hó első felében a Debrecenből elmenekült városi tisztviselők, vagy családtagjaik és a hozzácsatlakozottak magukkal önkényesen elvittek.

Erre azért van szükség hogy a legközelebbi közgyűlés elé tudja a polgármester dr. Vass Károly (b. h. polgármester referálásában terjeszteti az így elvitt értékeknek a kimutatását, hogy a közgyűlés állást foglalhasson ebben az ügyben és hallassa a város közönsége is a szavát, hogy az elvitt városi értékekért a felelősség is megállapítható legyen.

Elrendelte tehát a polgármester, hogy minden városi hivatal, üzem és intézmény írja össze, hogy mit és mennyi értékben vittek magukkal az elmenekült vá-

rosi tisztviselők. Különösen érdekes adatokat fognak ide vonatkozólag szolgáltatni a számvéveség, a város pénztára, a gyámpénztár, az elvitt értékes állatokra és szerekre vonatkozólag a gazdasági ügyosztály, a szintén elvitt szalonna, zsír, cukor s a többi elsőrendű élelmiszeri cikkekre és árukra vonatkozólag a közlelemzési vezetőség, az elvitt tüzelőtárgy gépekre és autókra nézve a tüzelőtárság parancsnoksága, a szerekre vonatkozólag pedig a köztisztasági hivatal. De azt is meg tudjuk, hogy a városi bankból mennyi érték tűnt el az elmenekült városi tisztviselők útján. Ezeknek kivül érdekes adatokat fognak szolgáltatni a többi városi hivatalok is. Sőt megkönynyíti az elvitt értékek összeállítását a menekülésből újjában visszatért s igazoltatás előtt álló városi főtisztviselők vallomása is. A város lakossága nagy érdeklődéssel várja a közgyűlésnek ebben az ügyben való tárgyalását.

Budapesten még mindig több, mint 4.000 debreceni él

A németek meggyilkolták Horváth Árpádot és Sziklay Jenőt debreceni polgármester őrizetvételének bérért. A debreceni rendőrség felkísértette Budapestre Bély Alajost, akinek ügyében a fővárosban is folytatnak vizsgálatot, mielőtt mint háborús bűnöst népbíróság elé állítják, egyelőre a rendőrség politikai osztályának adták át. Ennek helyisége az Andrassy-úton van a „hűség házán”-nak nevezett volt nyilasközpontban, ahol a legborzalmasabb kínvallatásokat folytatták a nácik és nyilasok. Itt van őrizetben most Dűcsőné is, aki kijelentette Garai felügyelőnek: — Sajnálom a megtörtént dolgokat. Nem így gondoltuk az egészet.

Sokszoros gyilkosok vannak itt őrizetben, SS-tagok, nyilasok, akik szemrebbenés nélkül öiték meg ártatlan emberek százait. A másik zárka a kisebb gonosztevő nyilasok, míg a harmadikban azok a nyilasokat mentő tanuk vannak, akik ellen hamis adatok miatt szintén megindult az eljárás. A népbiztonsági a Conti-utcaiban nyert elhelyezést. Közélesen két újabb nyilvános kivégzés várható Budapesten: Murnai és egy nyilas agitátoré, aki 34 gyilkosságot ismert be. Érdeklődünk Garai Miklós felügyelőtől, hogy az élet megindult-e már erőteljesebben Budapesten.

Más Budapestről érkező debrecenitől kérdezzük a Budán tartózkodó debreceniek helyzetét. — El nem mondható az a szenvedés, amin a náciuralom rémnapjain és az ostrom alatt átmentünk. A németek, mikor meghaltok, hogy egy fogságba esett magyar század vitteül harcolt ellenük, összeszedték a környékről a magyar embereket, gyermekeket, asszonyokat, férfiakat egyaránt és tömegesen gyilkolták le bosszúból.

A szenvedések közepette megkapó volt azonban az a segítségnyújtás, bajtársi érzés, ami a debreceniek között mutatkozott. Ahol mi voltunk, két debreceni: Nyakas Lajos kereskedő és Nyakas László kántortartó dolgozott derekasan a közösség érdekében. Nyakas Lajos a leginszégesebb napokban is tudott beszerezni számunkra valamit, amivel megmeneküljünk az éhhaláltól, Nyakas László pedig golyózáporban temette bajtársainkat, egy erdélyi lelkeséssel együtt istentiszteletet tartott, úrvacsorát osztott.

A debreceni művészei világot volt tagjai közül a németek barbárságának áldozatul esett Horváth Árpád volt színgazgató, akit meggyilkoltak. Sziklay Jenőt, a Csokonai-színház egykori főrendezőjét is agyonlőtték. Egy csoporttal elhurcolták és mikor kimerülten összeroskadt, belelőtték.

Még ártatlan emberek százait. A másik zárka a kisebb gonosztevő nyilasok, míg a harmadikban azok a nyilasokat mentő tanuk vannak, akik ellen hamis adatok miatt szintén megindult az eljárás. A népbiztonsági a Conti-utcaiban nyert elhelyezést. Közélesen két újabb nyilvános kivégzés várható Budapesten: Murnai és egy nyilas agitátoré, aki 34 gyilkosságot ismert be. Érdeklődünk Garai Miklós felügyelőtől, hogy az élet megindult-e már erőteljesebben Budapesten.

Már az üzleti élet is kezd kialakulni. Egyelőre még a kiperzelt üzletek helyett az utcán, boulevard-kereskedés, hasonló a Telek-térhez. A Király-utca és Rákóczi-út között van ez az üzletmegyed, ahol az utcán állva árulják a kereskedők portékáikat s helyenként már élelmiszert is. Az árut kézierővel, kis szekerekkel szállítják most azok, akik valamikor teherautókon vittek. A közmunka-kérdés is teljes megoldást nyert, ebből a szempontból kerültekre osztották be a várost és a bizalmik útján minden ház két lakója vesz részt naponta kijelölés útján a közmunkában.

Más Budapestről érkező debrecenitől kérdezzük a Budán tartózkodó debreceniek helyzetét. — El nem mondható az a szenvedés, amin a náciuralom rémnapjain és az ostrom alatt átmentünk. A németek, mikor meghaltok, hogy egy fogságba esett magyar század vitteül harcolt ellenük, összeszedték a környékről a magyar embereket, gyermekeket, asszonyokat, férfiakat egyaránt és tömegesen gyilkolták le bosszúból.

A szenvedések közepette megkapó volt azonban az a segítségnyújtás, bajtársi érzés, ami a debreceniek között mutatkozott. Ahol mi voltunk, két debreceni: Nyakas Lajos kereskedő és Nyakas László kántortartó dolgozott derekasan a közösség érdekében. Nyakas Lajos a leginszégesebb napokban is tudott beszerezni számunkra valamit, amivel megmeneküljünk az éhhaláltól, Nyakas László pedig golyózáporban temette bajtársainkat, egy erdélyi lelkeséssel együtt istentiszteletet tartott, úrvacsorát osztott.

A debreceni művészei világot volt tagjai közül a németek barbárságának áldozatul esett Horváth Árpád volt színgazgató, akit meggyilkoltak. Sziklay Jenőt, a Csokonai-színház egykori főrendezőjét is agyonlőtték. Egy csoporttal elhurcolták és mikor kimerülten összeroskadt, belelőtték.

Vagyonmentő, Bádógos-utca 1.

Gulyás István
úri-és egyenruhaszabósága
Piac-utca 56. Régi helyen

Rendelet a földreformról

(Folytatás.)

- Ki kell zárni az igénylők közül 1. aki elmebeteg, gyengelméjű, vagy aki nem távollét okából áll gondnokság alatt,
 - akit nyereségvágyból elkövetett bűntett miatt 1 évnél súlyosabb szabadságvesztésre jogerősen elítélték, amennyiben a büntetés kiállása óta 5 év még nem telt el,
 - akit a népbíróság elítélt,
 - aki 1945. évben a tulajdonában, használatában álló vagy gondjára bízott földet — bár ehhez módja volt — nem művelte,
 - akit a helyi Földügyintéző Bizottság kétharmad szótöbbséggel Juttatásra alkalmatlannak találta,
 - aki idegen állampolgár.
- Az 5. pontban megjelölt esetben, pa. nasznak van helye a Megyei Földbirtok rendező Tanácsban.

KÁRTALANÍTÁS.

39. §. E rendelet előjainak megvalósításánál irányadó elv, hogy a 4. §-ban felsorolt személyek kivételével az igénybevevett földbirtok ingó és ingatlan felszerelés, üzemek, stb. tulajdonosának kártérítés jár; a földbirtokot tartottak pedig megváltási árat tartoznak fizetni.

Az igénybevevett földbirtokok tulajdonosainak kártalanítása, illetve a kártalanítás erejéig a telekkönyvi hitelezők kielégítése, az állam feladata.

A földhözjuttatottak által fizetendő megváltási összegből, földbirtokrendező alap létesül, melyből az állam teherbíróképesége szerint kártalanítja a megváltást szenvedőket. A földbirtok rendező alapot a Földművelésügyi Miniszter által létesítendő, vagy kijelölt szerv kezeli.

40. §. A földhözjuttatott a föld ára fejében, a kataszteri tiszta jövedelem húszszoros összegét fizeti. E számításnál 1 forint 2,32 pengőnek, 1 korona 1,16 pengőnek veendő.

A telekkönyvi betétek, vagy telek-jelezőkönyvek elvesztése, vagy megsemmisülése esetén, a kataszteri tiszta jövedelem, a községi előjáróság adatainak és javaslatainak figyelembevételével a Megyei Földbirtokrendező Tanács állapítja meg. A megváltási ar. késedelmes megállapítása nem akadályozza az igénybevevett ingatlanok felosztását és az igényjogosultak birtokbábelvezését.

Az első békézkedésben foglaltak szerint megállapított megváltási ár alapján kiszámítandó, hogy a megváltási ár milyen mennyiségű közepminőségű tisztaidényi búza árának felel meg. E számításnál a búza 100 kg-kénti ára 40.— pengőnek veendő. A búzamenyiség annyi részre osztandó fel, amennyire az a földhözjuttatott a 42. § értelmében, a megváltási árat fizetni tartozik. Az egyes részletek esedékessége alkalomával, a földhözjuttatott tartományban is fizetendő, amennyiben azonban a fizetés készpénzben teljesíti; úgy oltan összeget kell fizetnie, amely az esedékes búzárészletnek az esedékesség napján jegyzett budapesti középárfolyamán számított ellenértékének megfelelő. Késedelmes fizetés esetén, a fizetés napján számított ár fizetendő, ha az a magasabb.

Összeírási felhívás

Tudomásomra jutott, hogy az a hó 7-én a debreceni népmozgalmi nyilvántartó által a helyi napilapokban közzétett „Honvédségi összeírási felhívás”-nak sokan mindezeideig nem tettek eleget.

Ezért felhívok minden 14—42 éves férfit és 13—35 éves nőt, hogy akik mindezeideig nem jelentkeztek, ezen honvédségi összeírási kötelezettségüknek e hó 31-ig feltétlenül tegyenek eleget, mert ellenkező esetben az internálási eljárást ellenük folyamatba fogom tenni.

Jelentkezés úgy, mint a múltban a városi (községi) népmozgalmi nyilvántartó hivatalában (Debrecenben a Gambrius átjáró, baloldali lépcsőház, II. emelet).

Az összeíráshoz szükséges összeírási ívet is ott lehet díjmentesen átvenni és kitölteni.

Ezen „Összeírási felhívás”-a a vidéki lapok is közzétenni szíveskedjenek.

6. honv. ker. pság.

Veszek cukrot, mézet, lisztet, vajjal, olajjal, zsírral, mákot, tojással, tojlemmel!
Drexler cukrász, Kossuth-u. 6.

Tetőtől-talpig berendezhető lakását a „Vagyonmentő”-nél
Bádógos-utca 1. sz.

Villanykörte kapható!
110 Voltra 25-ös, 220 Voltra 60-as
Cseh Lajos és Társa
Piac-utca 56. szám.

Ajánlok
békebell minőségű gumisarkot, VESZEK használt autót gumit és nyersgumit magas árrban.
„Orbán” utóda: **PÉNTEK JÓZSEF** gumiláru készítő és javító Piac-u. 7., az udvarban.

Mindennemű
gumiláru készítő és javító. Rak-táron tart autót, műszaki, vízvezetékű és kertészeti gumit eltket. **PÉNTEK JÓZSEF** gumiláru készítő és javító mester, „Orbán” utóda, **PIAC-UTCA 7., AZ UDVARBAN.**

„Olcsó holmik boltja”
Kapható:
Cigaretta papír, borvazelin, vazelin, tejkrem, gumi áruk (óvszer) stb.
SOLTI, Sas-utca 2. sz.

Debrecen súlyos közellátási helyzete miatt a Nemzeti Bizottság fenntartja az élelmiszerkivitelitilalmat

Április 20-ika után még a napi 20 dekás kenyéradagot sem lehet biztosítani

A Nemzeti Bizottság tegnap Juhász Nagy Sándor elnöklésével ülést tartott. Az elnök megnyitójában megemlékezett a nagy eseményről: a földreformról, melyért 35 éven át harcolt...

felelte, majd megtaláljuk a módját, hogy megakadályozzuk az élelmiszerkivitelit. Egyébként nagy gondolással vannak az árak letérésére...

Harsányi Imre szakszerű felvilágosítást adott az üzemek elhagyottságára nézve. Dr. Kondor Imre szerint a munkásokat, akik az üzemet rendbehozták...

Végh Dezső megjegyezte, hogy a vasutakon maguk a vasutasok is sok élelmiszert szállítanak fel a paklikocsikban.

A Nemzeti Bizottság Öry István, Szabó Kálmán és Végh Dezsőből álló küldöttségét útján kéri a minisztert, függesse fel, vagy módosítsa a rendeletét.

Juhász Nagy Sándor megjegyezte, hogy nem lett volna baj, ha a pestiek tisztességes áron vásárolták volna.

Az elhagyott birtokok ügyében esetenként kell döntenie, a munkások védelme érdekében megfelelő intézkedésekre van szükség.

Az egyetem nem azt csinálta, amit tennie kellett volna. Három nappal az oroszok bejövetele után a parancsnok magához hivaltolt és meg volt döbbenve, hogy 41 tanár elmenekült...

Lévay Zoltán: Azt sem mondhatjuk el, hogy a 9 itt maradt egyetemi tanár között nem volt olyan, aki jobban elmehtett volna, mint egyik-másik. A választási jogtalanságok éppen az egyetemi tanárok közül kikerült választási elnökök alatt voltak lehetségesek...

Vita a Nemzeti Bizottságban az elmenekült egyetemi tanárok és tisztviselők körül

A Nemzeti Bizottságban dr. Erdős Imre az elmenekült városi tisztviselők felelősségére vonását tette szóvá. Debrecen egész vagyonát elvitték. Ezek az urak most visszazállingóznak...

szor közül 41 elmenekült. Erdős Károly, Czeglédy Sándor, Kun Béla, Sántha Kálmán, Szalay Sándor, Verzár Gyula, Bodnár János, Szabó Dezső és Tankó Béla maradtak csak itthon.

A Nemzeti Bizottság kimondta, tiltakozik az ellen, hogy azok a tisztviselők továbbra is vezető állásban maradjanak, akik német megszállta területre menekültek.

A Nemzeti Bizottság kimondta, tiltakozik az ellen, hogy azok a tisztviselők továbbra is vezető állásban maradjanak, akik német megszállta területre menekültek.

Miszi Károly igazolási ügye a Nemzeti Bizottság előtt

A Nemzeti Bizottságban Lévay Zoltán kérte, hogy az igazoló bizottság munkáját a hatóságok támogatásának adatközzel, a közalkalmazottak által benyújtott igazoló nyilatkozatokra a hivatali munkások felelősség terhe mellett legyen kötelez rávezetni...

Reggel 4 órától este 9-ig kéri a szabad utcai közlekedést

A Nemzeti Bizottság ülésén a Kereskedelmi és Iparkamara újjászervezésére alakított bizottságba Antalffy József, Barta István és Fáy Árpád tagokat küldték ki.

A Közellátásügyi miniszter intézkedései

A közellátásügyi miniszter ismételt kéréseket intézett a közellátási kormánybiztosokhoz a fővárosnak történő fokozottabb kenyérgabona, morzsolt tengeri és árpaszállítások tárgyában.

A szállítások eredményessége érdekében a termelői fejadagokat havi 15 kg kenyérgabonára kell leszállítani. Ugyanebben az arányban az idősebb munkások feladagját is csökkenteni kell.

Megtérül-e az evangélikus egyház elégett pénze?

Az elmúlt évben — mint ismeretes — bombatalálat érte a városrészét. A gyújtóbomba lángbomba borította Tóth Gyula vaskereskedését is.

FELHÍVÁS. Felhívom a városba érkező egyéneket

(16—80 éves férfiak és 18—50 éves nők) hogy Közmunka ellenőrző lap kiadása végett Hatvan-utca 23. sz. alatt az Állami munkügyi hivatalnál jelenjen meg...

A Nemzeti Bizottság kéri a német megszállás alatti rendeletek és kinevezések hatálytalansítását

A Nemzeti Bizottság Lada Ferenc előterjesztésére kéri a kormányt, hogy helyezze hatályon kívül az 1944 március 19-e óta német megszállás alatti kormányoknak kiadott minden rendelkezést és kinevezését.

HIRDETMENY. Közlöm a város adófizető lakosságával

hogy a rubel, valamint az 1000 pengős címletű bankjegy korlátlan mennyiségben a folyó évben esedékes adókra befizethető.

METEOR MOZGÓ 23-én, pénteken OROSZ DRÁMA Férfierő Előadások: 3 és 1/2 5 óraker Jeggelövétel 2 óraker

Mielőtt arany, ezüst briliáns ékszerét óráját eladja mutassa meg Szelecsényinek Sas-utca 2. szám

Ádám és Vas a legtöbbet fizet férfi ruháért, cipőért, méter árúért és mindenféle rövid árúért Csapó-utca 30. (üzlet)

A Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja működését Ferenc József-út 45/47. sz. alatt teljes üzemen megkezdte és készséggel áll az ügyfelek rendelkezésére.

14-42 éves női jelentősszerű 14-42 éves női jelentősszerű 14-42 éves női jelentősszerű 14-42 éves női jelentősszerű 14-42 éves női jelentősszerű

